

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 20 lutego 2026 r.
Znak sprawy: DWM.ww.058.3.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 14659 z 3.02.2026 r.

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję poniżej odpowiedź na pytania sformułowane przez posła na Sejm RP Marcina Skonieczkę w interpelacji nr 14659 z 3 lutego 2026 r.

Ad. pytania nr 1: *Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dysponuje aktualną analizą wpływu wejścia w życie umowy UE–Mercosur na polskie rolnictwo, w podziale na poszczególne sektory (m.in. produkcja zwierzęca, roślinna, przetwórstwo)?*

Informuję, że kwestia wpływu wejścia w życie umowy UE z krajami Mercosur¹ (umowa nie weszła jeszcze w życie) na polski sektor rolny pozostaje w MRiRW przedmiotem bieżących analiz. Analizy te są przygotowywane również w odpowiedzi na wnioski przekazywane przez organy Sejmu i Senatu. Między innymi 22 stycznia 2026 r. przekazaliśmy do Podkomisji stałej do spraw monitoringu Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej i akcesji nowych państw do Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy *Informację na temat możliwości i zagrożeń dla polskiego rolnictwa w związku z podpisaniem umowy UE-Mercosur* (w załączeniu). Podobne opracowanie zostało przekazane 26 stycznia 2026 r. dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Senatu RP.

Wśród identyfikowanych dla polskiego sektora rolnego zagrożeń związanych z umową UE-Mercosur, które wpłynęły na jednoznacznie negatywne stanowisko Rządu RP wobec tej umowy, znajdują się przede wszystkim zagrożenia pośrednie w postaci ryzyka

---

¹ Umowa UE-Mercosur rozumiana jako umowa przejściowa w sprawie handlu (ITA) oraz całościowa umowa o partnerstwie (EMPA). Rząd RP sprzeciwił się podziałowi umowy na dwa instrumenty.

wypierania przez preferencyjny import z krajów Mercosur polskiego eksportu z rynków innych państw członkowskich UE (głównie Europy Zachodniej oraz Południowej). Zagrożenie to dotyczy przede wszystkim eksportu produkcji zwierzęcej tj. sektora mięsa drobiowego oraz mięsa wołowego. Naszym zdaniem wielkości kontyngentów taryfowych przyznanych państwom Mercosur w tych sektorach są zbyt wysokie - w przypadku mięsa drobiowego chodzi o dwa bezcłowe kontyngenty w łącznej docelowej wysokości 180 tys. ton, a w przypadku mięsa wołowego o dwa kontyngenty w łącznej docelowej wysokości 99 tys. ton z obniżoną stawką celną na poziomie 7,5%. Z uwagi na m.in. dotychczasowe niewielkie obroty w tym asortymencie, odległość oraz związane z nią koszty transportu ryzyko wzrostu ich bezpośredniego przywozu do Polski jest mniejsze. Pewne ryzyka pośrednie związane ze zmniejszonym popytem na polskie produkty na rynku UE mogą dotyczyć również czosnku, etanolu i miodu.

Z uwagi na istotny przywóz do Polski oraz UE (w 2023 r. odpowiednio 33% i ponad 28%) już w obecnych warunkach taryfowych z krajów Mercosur tytoniu nieprzetworzonego - jako zagrożenie bezpośrednie traktujemy przewidzianą w ramach umowy liberalizację importu tego produktu, która polega na eliminacji ceł (bez ograniczeń kwotowych) w okresie czteroletnim.

Wydaje się, że w odniesieniu do pozostałych sektorów objętych liberalizacją w ramach umowy ryzyko bezpośredniego zagrożenia wzrostem importu do Polski jest mniejsze niż wskazane wyżej, choć oczywiście niewykluczone.

W sektorze cukru przewidziana umową liberalizacja dotyczy tylko surowego cukru trzcinowego do rafinacji (cukier biały rafinowany jest wyłączony z liberalizacji). Ma ona polegać na ustanowieniu nowego, bezcłowego kontyngentu taryfowego w wysokości 10 tys. ton dla Paragwaju oraz na zniesieniu cła dla części (180 tys. ton) z obecnie już alokowanej w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) kwoty taryfowej dla Brazylii.

W odniesieniu do kontyngentu taryfowego na mięso wieprzowe w docelowej wysokości 25 tys. ton - obecnie, z uwagi na unijne zasady związane z bezpieczeństwem żywności, mięso wieprzowe z krajów Mercosur nie jest dopuszczane na rynek UE, a więc koncesje w tym zakresie nie mają obecnie praktycznego znaczenia.

W sektorze zbóż umowa nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu. Pszenica (z wyłączeniem nasion do siewu) jest wyłączona z liberalizacji. Stawka celna UE w imporcie kukurydzy ze wszystkich krajów świata (poza Rosją i Białorusią) wynosi

obecnie 0% i dopóki nie ulegnie ona zmianie, przyznany w ramach umowy bezcłowy kontyngent na kukurydzę w docelowej wysokości 1 mln ton nie zmieni warunków importu do UE. W przypadku żyta, jęczmienia i owsa umowa przewiduje stopniową redukcję stawki celnej w kolejnych latach po wejściu w życie umowy aż do jej całkowitego zniesienia po 7 latach (w przypadku ziaren owsa do siewu po 10 latach). Import zbóż z Mercosur do UE zdominowany jest przez kukurydzę oraz ryż, które reprezentowały odpowiednio 63% i 36% wartości zbóż przywiezionych z krajów Mercosur w 2024 r. Jako niewielkie oceniamy prawdopodobieństwo wzrostu przywozu soi i śruty sojowej na skutek liberalizacji przewidzianej umową, ponieważ już obecnie ten przywóz realizowany jest po zerowej stawce celnej, nie tylko z krajów Mercosur, ale również z innych kierunków (z wyłączeniem Rosji i Białorusi). Polska jest dużym importerm netto, w szczególności z krajów Mercosur, śruty sojowej wykorzystywanej do produkcji pasz.

Jeśli chodzi o potencjalne możliwości zwiększenia eksportu rolno-spożywczego z Polski do krajów Mercosur po wejściu w życie umowy - wydają się być one ograniczone. Ze względu na uzyskane w ramach umowy preferencje w dostępie do rynku krajów Mercosur ewentualne korzyści mogą dotyczyć głównie polskiego eksportu produktów mleczarskich (zwłaszcza biorąc pod uwagę dopuszczenie już obecnie polskich produktów mleczarskich na rynki wybranych krajów Mercosur, istniejące przepływy handlowe oraz potencjał tego sektora w Polsce) oraz produktów przetworzonych (polski eksport będzie mógł korzystać ze zredukowanych ceł w dostępie do rynków krajów Mercosur). Polska stara się też o uzyskanie dostępu do rynku brazylijskiego dla eksportu polskich jabłek.

Ad. pytania nr 2: *Czy resort planuje lub prowadzi prace nad wzmocnieniem systemu kontroli jakości, bezpieczeństwa i zgodności produktów importowanych z państw Mercosur, w szczególności w kontekście potencjalnego obowiązywania „mirror clauses”, jeśli zostaną one zawarte w ostatecznym kształcie umowy?*

Problem braku obowiązku stosowania przez producentów z krajów Mercosur takich samych standardów produkcji jak obowiązujące w UE jest jednym z powodów sprzeciwu Rządu RP wobec umowy UE-Mercosur. Koncesje przyznane krajom Mercosur na podstawie ww. umowy nie zostały w satysfakcjonującym stopniu uwarunkowane dostosowaniem standardów produkcji w krajach Mercosur do tych, które muszą spełniać unijni, w tym polscy, producenci. Może to mieć negatywny wpływ na konkurencyjność produkcji UE. Poprawki zgłaszane m.in. przez polskich posłów do PE

dotyczące uwzględnienia postanowień w sprawie klauzul lustrzanych (*mirror clauses*) w unijnym rozporządzeniu wdrażającym do prawa UE postanowienia umowy UE-Mercosur w zakresie bilateralnej klauzuli ochronnej nie zostały przyjęte w toku dyskusji na forum UE. Na podstawie umowy kraje Mercosur zobowiązały się natomiast do przestrzegania Porozumienia Paryskiego w sprawie zmian klimatu, a UE zastrzegła sobie prawo do wycofania koncesji w przypadku nieprzestrzegania przez kraje Mercosur ww. zobowiązań.

Umowa UE z krajami Mercosur nie uchyla natomiast nienegocjowalnej zasady, że produkty importowane z krajów trzecich muszą spełniać unijne wymogi bezpieczeństwa żywności² (lub ekwiwalentne) oraz jakości handlowej, co podlega kontroli przez właściwe służby państw członkowskich UE. KE prowadzi też zgodnie z obowiązującym przepisami audyty dotyczące przestrzegania norm weterynaryjnych i fitosanitarnych na miejscu w krajach partnerskich³.

W Polsce system urzędowej kontroli żywności tworzą cztery inspekcje, podległe dwóm naczelnym organom administracji publicznej, tj. podległe Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także podległa Ministrowi Zdrowia – Państwowa Inspekcja Sanitarna. Każda z ww. służb ma określony zakres kompetencji i sposób funkcjonowania, wynikający z obowiązujących regulacji prawnych.

W odpowiedzi na zgłaszane od dawna przez Polskę oraz inne państwa członkowskie UE o podobnym stanowisku postulaty dot. większego dostosowania wymogów w imporcie produktów rolno-spożywczych z krajów trzecich do standardów obowiązujących dla produkcji UE – w ślad za wcześniejszymi, ogólnymi zapowiedziami w „Wizji dla rolnictwa i żywności” w grudniu 2025 r. Komisja Europejska zapowiedziała działania na rzecz wzmocnienia procedur kontroli bezpieczeństwa w imporcie żywności z krajów trzecich

---

² W tym wymagania dotyczące najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin zgodnie z zapisami rozporządzenia 396/2005.

³ Przywóz żywności pochodzenia zwierzęcego do UE możliwy jest wyłącznie z państw trzecich lub jego regionów, lub z zakładów w państwach trzecich znajdujących się na listach ogłaszanych przez Komisję Europejską. Państwo trzecie może zostać umieszczone na ww. listach wyłącznie, gdy Komisja zatwierdzi przekazany jej przez dane państwo trzecie wniosek, któremu towarzyszą stosowne dowody i gwarancje, że dane zwierzęta i towary z przedmiotowego państwa trzeciego spełniają stosowne wymogi z zakresu przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności. Eksperti Komisji przeprowadzają kontrole w państwach trzecich w celu m.in. weryfikacji zgodności prawodawstwa oraz systemów kontroli w tych państwach. Komisja usuwa państwo trzecie lub region państwa trzeciego z wykazu, gdy przestają być spełniane warunki uprawniające do umieszczenia w tym wykazie.

oraz większe dostosowanie wymagań dotyczących produktów importowanych do wymogów produkcji UE w obszarze pestycydów i dobrostanu zwierząt. Aktualnie Komisja prowadzi analizy dotyczące możliwości zmiany przepisów, które zmierzałyby w tym kierunku. Planowane jest zaostrezenie przez KE kontroli nad żywnością oraz nad innymi produktami pochodzenia zwierzęcego i roślinnego importowanymi do UE. Przewiduje się zwiększenie liczby audytów w krajach spoza UE o 50% w ciągu najbliższych dwóch lat. Zwiększona zostanie również liczba audytów KE w europejskich punktach kontroli granicznej, w celu sprawdzenia czy państwa członkowskie UE przeprowadzają kontrole zgodnie z odpowiednimi wymogami UE. Komisja planuje również dokładniej monitorować niezgodne towary i kraje, wprowadzając niezbędne korekty częstotliwości kontroli oraz wspierać państwa członkowskie UE we wdrażaniu dodatkowych środków kontrolnych. Rozważane są także skoordynowane działania UE w celu monitorowania wybranych importowanych produktów.

Oceniamy te zapowiedzi jako krok w dobrą stronę i oczekujemy na ich sprawną realizację. W dyskusjach na forum UE prezentujemy postulat, aby do czasu zakończenia przez Komisję ww. prac i wdrożenia przepisów dostosowujących produkty importowane do standardów UE wstrzymać się z przyjmowaniem nowych decyzji liberalizujących cła w imporcie spoza UE. Ten postulat znalazł się w stanowisku pisemnym Polski, Austrii, Słowacji i Węgier zaprezentowanym przez Polskę na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH) 26 stycznia 2026 r.

W odniesieniu do działań podejmowanych na poziomie krajowym informuję, że:

- wychodząc naprzeciw postulatom organizacji rolniczych oraz w trosce o bezpieczeństwo konsumentów MRiRW finansuje (w ramach zadań dotacji celowych) wykonywanie dodatkowych badań żywności importowanej pod kątem pozostałości środków ochrony roślin⁴. Próbki pobierane są przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a następnie badane w laboratoriach Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego. W ramach realizacji tego zadania w jednej próbce analizowanych jest od 509 do 621 substancji czynnych. W 2026 r. planowana jest kontynuacja tych badań na poziomie ok 1500 próbek,

---

⁴ Kontrole graniczne towarów importowanych z państw trzecich pod kątem pozostałości środków ochrony roślin wykonuje zgodnie z kompetencjami Państwowa Inspekcja Sanitarna podległa Ministrowi Zdrowia.

- mając na uwadze bezpieczeństwo konsumentów resort rolnictwa w porozumieniu z resortem zdrowia prowadzi prace nad czasowym zawieszeniem możliwości importu oraz wprowadzania na polski rynek produktów pochodzących spoza UE, zawierających pozostałości niektórych substancji czynnych środków ochrony roślin zakazanych do stosowania w UE. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia⁵, właściwym do wydania takich przepisów jest bowiem minister właściwy do spraw zdrowia (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa). Informacje potrzebne do rozpoczęcia prac legislacyjnych, jak i projekt rozporządzenia, zostały przygotowane przez MRiRW, a następnie przekazane do Ministerstwa Zdrowia z wnioskiem o podjęcie działań legislacyjnych. Projektowane ograniczenie dotyczyć będzie wybranych substancji czynnych, dla których potwierdzono w UE brak możliwości bezpiecznego stosowania, a które są nadal stosowane poza państwami UE. Ujęte w projekcie środki spożywcze, zawierające pozostałości ww. substancji na poziomie wykrywalności, będą objęte zakazem obrotu na terenie Polski. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia szczególnych wymagań dla środków spożywczych, dotyczących pozostałości substancji czynnych środków ochrony roślin został ujęty w wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia pod numerem MZ 1877,
- trwają zaawansowane prace legislacyjne nad zmianą ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw (UC72), mające na celu poprawę efektywności kontroli granicznych oraz zwiększenie elastyczności tych kontroli poprzez umożliwienie kontroli nawet niewielkich partii produktów oraz produktów deklarowanych niezgodnie z prawdą jako nieprzeznaczone do spożycia (np. olej rzepakowy jako olej techniczny). Przewiduje się, że liczba kontroli granicznych będzie sukcesywnie wzrastać, co jest związane ze wzrostem międzynarodowej wymiany handlowej na rynku rolno-spożywczym. Większy wolumen importu oznacza większe zaangażowanie służb kontrolnych, a więc konieczność zwiększenia ich zasobów. W związku z powyższym, równoległe z pracami legislacyjnymi podejmowane są działania mające na celu wzmocnienie kadrowe Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych poprzez zapewnienie dodatkowych etatów inspektorów na przejściach granicznych.

---

⁵ Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448 z późn. zm.)

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załącznik: Informacja MRiRW dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Senatu RP na temat umowy handlowej pomiędzy Unią Europejską a krajami Mercosur i jej wpływu na sytuację w rolnictwie z 26.01.2026 r. (wraz z załącznikiem).

Do wiadomości: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.